

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีการพิจารณาคดีนายวีระ สมความคิด และนางสาวราตรี พิพัฒน์ไพบุลย์

ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ออกแถลงการณ์เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ กรณีคนไทย ๗ คน ถูกทหารกัมพูชาจับกุมบริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา โดยได้ขอให้รัฐบาลประกันสิทธิและเสรีภาพของคนไทยทั้ง ๗ คนตามหลักสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรมในการพิจารณาคดี ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง นั้น

กสม. ได้ให้ความสำคัญต่อกรณีดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง โดยได้ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด และเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ นายปริญญา ศิริสารการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะผู้แทนกสม. ได้เดินทางไปยังกัมพูชาเพื่อร่วมรับฟังการพิจารณาคดีของนายวีระ สมความคิด และนางสาวราตรี พิพัฒน์ไพบุลย์ ที่ศาลกรุงพนมเปญ และมีข้อสังเกตว่า นายวีระฯ และนางสาวราตรีฯ ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรม เช่น การไม่ได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารและพยานจากฝ่ายเจ้าหน้าที่ในการต่อสู้คดี นอกจากนี้ ทนายความและล่ามไม่สามารถสื่อสารเข้าใจได้ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อการที่บุคคลทั้งสองจะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

ในการนี้ กสม. มีข้อห่วงกังวลและความเห็นกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. กสม. เห็นว่า ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชามีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนของทั้งสองประเทศ หากมีการกระทบกระทั่งในพื้นที่ที่ไทยและกัมพูชาต่างอ้างสิทธิเหนือดินแดนที่เป็นเขตโต้แย้ง การแก้ไขปัญหาควรดำเนินไปตามหลักสันติวิธีและอย่างเป็นมิตรในเจตนารมณ์ของการเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และไม่ควรรใช้กระบวนการทางศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทับซ้อน เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าว เขตอำนาจของศาลยังไม่มี ความชัดเจน

๒. ในขณะที่กระบวนการทางศาลยังดำเนินต่อไป กสม. เรียกร้องให้รัฐบาลไทยและกัมพูชาดูแลคนไทยที่ยังอยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรมตามพันธกรณีในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ทั้งสองประเทศเป็นภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่าง

เป็นธรรม และได้รับสิทธิในการเตรียมเอกสารข้อมูลที่สำคัญในการต่อสู้คดีตามที่ร้องขอ สิทธิที่จะสามารถเลือกทนายความในการต่อสู้คดีตามความประสงค์ และการจัดหาล่ามที่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ประชาคมโลกกำลังติดตามกระบวนการพิจารณาคดีทางศาลดังกล่าวว่าเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ หรือไม่

๓. ในระหว่างที่การเจรจาเขตแดนยังไม่บรรลุผล ขอให้รัฐบาลไทยและรัฐบาลกัมพูชาหารือเพื่อกำหนดมาตรการในการดูแลพื้นที่ที่ทั้งสองฝ่ายอ้างสิทธิเหนือดินแดน และเคารพข้อตกลงดังกล่าวอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในทำนองนี้และเพื่อให้ประชาชนไทยและกัมพูชาดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔